

AERIUS Calculator 2019 en vergunningsvrije projecten en activiteiten

Inleiding

Op 16 september jl. is de nieuwe versie van AERIUS Calculator (2019.0) beschikbaar gekomen. Het was toen nog niet mogelijk om PDF-bijlagen te exporteren. Sinds 21 oktober jl. is deze functionaliteit ook weer beschikbaar gesteld.

Met AERIUS Calculator 2019.0 kan de uitstoot van stikstof en de neerslag daarvan op Natura 2000-gebieden worden berekend. Deze nieuwe versie van AERIUS heeft niet meer de specifieke functionaliteiten van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Met andere woorden, AERIUS is losgemaakt van het PAS en niet meer ingericht op het berekenen van ontwikkelingsruimte, maar vooral op het berekenen van (de omvang van) de stikstofbijdrage. Daarnaast is het rekenprogramma geactualiseerd.

Toepassingsbereik

AERIUS Calculator (2019.0) kent een beperking van het toepassingsbereik. Er wordt gewerkt aan een versie van AERIUS Calculator met een volledig toepassingsbereik, een versie die geschikt is voor alle situaties. De volledige versie van AERIUS Calculator wordt uiterlijk in januari 2020 verwacht. Voor de tussenperiode dienen voor de bronnen die nu buiten het toepassingsgebruik vallen aanvullende berekeningen met andere model(len) te worden uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan Geomilieu module Stacks-D (industrie en wegverkeer), AAgro-Stacks (veehouderijen) en PluimPlus (NO_x).

Onderstaande bronnen vallen buiten het toepassingsgebruik van AERIUS Calculator (2019.0). Bij deze bronnen dienen naast een berekening met AERIUS Calculator (2019.0) aanvullende berekeningen met andere model(len) te worden uitgevoerd:

1. Emissiebronnen waarbij sprake is van mechanische ventilatie met een verticale uitstroom van de emissie, en waarbij de warmte-inhoud gering is. Ook wel de pluimstijging door impuls. Dit zijn onder meer stallen waarbij sprake is van verticale mechanische ventilatie. Verticale mechanische ventilatie in stallen vindt met name plaats in de intensieve veehouderij.
2. Emissiebronnen op of nabij vrijstaande gebouwen waarvan de schoorsteenhoogte minder is dan 2.5 maal de maximale hoogte van het relevante gebouw en waarvoor de depositiebijdrage wordt berekend op een rekenpunt binnen 3 kilometer afstand van de emissiebron. Bij deze emissiebronnen kan de verspreiding van de pluim beïnvloed worden door dit gebouw. Dit wordt ook wel aangeduid als 'gebouwinvloed'.
In de praktijk zullen er niet veel emissiebronnen zijn waarbij de schoorsteenhoogte meer bedraagt dan 2.5 maal de maximale hoogte van het relevante gebouw. En zal er dus sprake zijn van gebouwinvloed en is een berekening met een ander model noodzakelijk.

Als uit de AERIUS-berekening en de aanvullende berekening met een ander model geen eenduidige uitkomst komt dient er nog een aanvullende berekening met een ander model gemaakt te worden.

Uitzonderingen op noodzaak aanvullende berekeningen

Ad 1: Voor emissiebronnen in de onderstaande sectoren zal de pluimstijging door impuls in principe verwaarloosbaar zijn, en kan gebruik gemaakt worden van deze versie van AERIUS Calculator zonder dat er aanvullende berekeningen met andere model(len) nodig zijn (**tenzij er sprake is van een gebouwinvloed**):

- Energie
- Wonen en werken
- Industrie.

Ad 2: Voor emissiebronnen in onderstaande broncategorieën is er geen sprake van gebouwinvloed en kan gebruik gemaakt worden van deze versie van AERIUS Calculator:

- Mobiele werktuigen
- Railverkeer
- Luchtvaart
- Scheepvaart
- Wegverkeer.

Uitkomsten AERIUS en vergunningplicht

Als uit de berekening volgt dat de stikstofdepositie van de **volledige** activiteit afgerond 0,00 mol/ha/jr bedraagt is er geen sprake van een vergunningplicht. Deze activiteit kan een nieuw initiatief of plan zijn zoals de bouw van een nieuwe woning. Het kan ook een bestaande activiteit zijn zoals een veehouderij (zonder natuurvergunning) die zijn bestaande ligboxenstal uitbreidt van 80 melkkoeien naar 100 melkkoeien en de totale stikstofdepositie van de 100 melkkoeien afgerond 0,00 mol/ha/jr bedraagt.

Dat ligt anders als uit een zogeheten 'verschilberekening' waarbij de toekomstige situatie afgezet wordt tegen een referentiesituatie een verschil van $\leq 0,00$ mol/ha/jr. komt. In dat geval is er meestal sprake van een al (natuur)vergund project dat wijzigt. Als die wijzigingen stikstofeffecten tot gevolg kunnen hebben is sprake van een vergunningplicht. Dat is ook het geval als er sprake is van een wijziging die leidt tot een verlaging van stikstofdepositie. Het feit dat er sprake is van een wijziging van het project waardoor de stikstofeffecten mogelijk wijzigen, maakt dat er sprake is van een vergunningplicht. Daarbij geldt dat een wijziging met een afname in depositie tot gevolg veelal vergunbaar is.

Wanneer AERIUS-berekening uitvoeren

Sinds het vervallen van het PAS geldt voor stikstofeffecten van activiteiten op daarvoor gevoelige habitattypen sneller een vergunningplicht. De vrijstelling voor effecten van $\leq 0,05$ mol/ha/jr geldt immers niet meer en ook de situaties die met een melding konden worden afgedaan zijn vergunningplichtig. Dit leidt ertoe dat er vaker sprake zal zijn van een vergunningplichtige situatie. Omdat er geen afstandscriteria gelden en dergelijke criteria niet goed bepaald kunnen worden omdat er teveel variabelen zijn, zal dus ook vaker een berekening moeten worden uitgevoerd om eventuele effecten en/of vergunningplicht te kunnen bepalen. Zonder het uitvoeren van een AERIUS-berekening voor een project waarbij sprake is van stikstofemissie is niet zonder meer te onderbouwen dat geen sprake is van stikstofdepositie. Om meer juridische zekerheid te hebben is het dus sterk aan te bevelen om in ieder geval een AERIUS-berekening uit te voeren als er sprake is van stikstofemissie.